

Letnik 1918.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXII. — Izdan in razposlan 9. dne februarja 1918.

Vsebina: (Št. 46 in 47.) 46. Zakon o metrskem karatu. — 47. Ukaz o metrskem karatu.

46.

Zakon z dne 26. januarja 1918. l.

o metrskem karatu.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora
zaukazujem tako:

§ 1.

Deloma izpreminjújé člen V zakona z dne 23. julija 1871. l. (drž. zak. št. 16 iz l. 1872.) in dopolnjujújé člen XIII tega zakona se v trgovini z dragimi kameni in pravimi biseri pripuščá „metrski karat“ za oznamenilo mase 20 centigramov (200 miligramov).

§ 2.

Mnogokratniki in poddelitve metrskega karata ter oblike uteži, ki kažejo posamezne vrednosti, se razglasé ukazoma.

§ 3.

V javnem prometu ni dovoljeno uporabljati oznamenilo „karat“ za druge, nego metrske karatne teže (§§ 1 in 2).

§ 4.

Ta zakon dobi takoj moč.

§ 5.

Izvršiti ta zakon je poverjeno Mojemu ministru za javna dela.

V Laksenburgu, 26. dne januarja 1918. l.

Karol s. r.

Seidler s. r.

Homann s. r.

47.

Ukaz ministrstva za javna dela v porazumu z ministrstvi za no- tranje stvari, finance in trgovino z dne 7. februarja 1918. l.

o metrskem karatu.

Na podstavi zakonov z dne 23. julija 1871. l. (drž. zak. št. 16 iz l. 1872.) in z dne 26. januarja 1918. l. (drž. zak. št. 46) se v nastopnem objavljajo po e. kr. komisiji za pravilni meroskus določeni, gledé pristojbin po ministrstvu za javna dela odobreni predpisi o meroskusno-uradni preskušnji in poveritvi metrskih karatnih uteži.

V javnem prometu se morajo za tehtanje dragih kamenov in pravih biserov po metrskem ka-

ratu porabljeni v točki 1 naslednjih predpisov navedene, meroskusnouradne kolkovane karatne uteži; v ostalem veljajo določila ministrstvenega ukaza z dne 9. avgusta 1882. l. (drž. zak. št. 112).

Nastopni predpisi dobé takoj moč.

Toggenburg s. r.

Homann s. r.

Wimmer s. r.

Wieser s. r.

Predpisi

o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi metrskih karatnih uteži.

I.

Pripustne karatne uteži in njih oznamenilo.

1. Za javni promet z dragimi kameni in prvim biseri se pripuščajajo naslednje karatne uteži (precizijske uteži) — z oznamenili, navedenimi v točki 2 — v meroskusnouradno preskušnjo in poveritev.

Karatne uteži:

500	<i>mk</i>	=	. . .	100	<i>g</i>
100	"	=	. . .	20	"
50	"	=	. . .	10	"
10	"	=	. . .	2	"
5	"	=	. . .	1	"
1	"	=	. . .	20	<i>cg</i>
0.5	"	=	. . .	10	"
0.1	"	=	. . .	2	"
0.05	"	=	. . .	1	"
0.01	"	=	. . .	2	<i>mg.</i>

En stavek karatnih uteži sestoji iz posameznih uteži po 500, 50, 5, 0.5 in 0.05 *mk*, iz štirih kosov uteži po 100, 10, 0.1 in 0.01 *mk* in pet kosov uteži za 1 *mk*.

2. Uteži je oznameniti tako, da se na njihovi gornji površini vdari ali vreže število metrskih karatov s pristavkom črk „*mk*“ (prim. tudi točko 1).

II.

Tvarina karatnih uteži.

3. Uteži s .500 do vštévši 5 karati se lahko izdelujejo iz medi, brona, pakfonga ali tudi iz drugih kovin ali kovinskih zlitin, ako so z ozirom na trdoto in na trpežnost nasproti vplivom zraka

slične prej oznamenjenim kovinam. Dovoljeno je uteži omenjene velikosti prevleči z nikljem.

4. Za uteži z 1 karatom in 0.5 karata se lahko porablja razen prej navedenih tvarin tudi platin, nadalje aluminij ali kaka druga, z ozirom na gostost in trpežnost nasproti zunanjim vplivom aluminiju enaka kovina, oziroma take vrste kovinska zlitina.

5. Uteži z 0.1, 0.05 in 0.01 karata morajo biti narejene iz aluminija ali iz druge, gledé gostosti in z ozirom na trpežnost nasproti zunanjim vplivom aluminiju enake kovine, oziroma iz kovinske zlitine take vrste.

III.

Oblika karatnih uteži.

6. Uteži s 500 karati do 5 karatov dobé obliko odrezanih stožcev z večjo temeljno ploščo in opremiti jih je z gumbom; vse robove je okrožiti.

7. Pri utežih s 500 karati do 50 karatov naj znaša gornji premer približno 80 odstotkov in višina 45 odstotkov spodnjega premera, pri utežih z 10 karati in 5 karati gornji premer 80 odstotkov in višina 22 odstotkov spodnjega premera.

8. Ostale uteži je izvršiti kakor približno redne šesterokotne pločice, kojih eden rob je zapognjen navzgor.

IV.

Drugačna kakovost karatnih uteži.

9. Vsaka utež mora biti taka, da se more pričakovati, da bode pod vplivi, ki se dogajajo ob normalni rabi, masa zadosti neizpremenljiva; zlasti mora imeti čisto, gladko površino in ne sme kazati niti luknjic niti drugih jamic (če tudi izpolnjenih s kakršnokoli tvarino) niti zabitih klincev.

10. Iz medi ali drugih sličnih kovin narejene uteži morajo biti z gumbom vred iz enega kosa, masivne in morajo na spodnji plošči kazati, da so obdelovane na tokarskem stanu; nedopustne so uteži, ki imajo naprej moleče robove.

V.

Preskušnja in meje pogreškov karatnih uteži.

11. Uteži je preskušati po navodilu, veljajočem za preskušnjo precizijskih uteži, pri meroskusnih

uradih, ki so upravičeni uradno ravnati s precizij-
skimi utežimi.

Na več ali manj dovoljene razlike od dotičnih
rabnih pravil so naslednje:

za 500	<i>mk</i>	. . . . .	25	<i>mg</i>
" 100	"	. . . . .	10	"
" 50	"	. . . . .	8	"
" 10	"	. . . . .	3	"
" 5	"	. . . . .	2	"
" 1	"	. . . . .	1	"
" 0.5	"	. . . . .	1	"
" 0.1	"	. . . . .	0.5	"
" 0.05	"	. . . . .	0.5	"
" 0.01	"	. . . . .	0.2	"

VI.

Kolkovanje.

12. Uteži z gumbom je kolkovati na gornji
in spodnji ploskvi.

Uteži v obliki pločic je kolkovati na tisti
ploskvi, ki ima oznameno *mk*.

Kolkovnemu znamenju na gornji ploskvi je
pristaviti letno številko, in sicer jo je postaviti tik
pod kolkovno znamenje ali poleg njega.

Enemu izmed kolkovnih znamenj je pristaviti
še kolek v obliki zvezde s šestimi žarki.

Pri karatnih utežih z 0.05 in 0.01 *mk* se
lahko kolkuje tudi tako, da se udari nanje samo orel.

VII.

Pristojbine.

13. Za meroskusnouradno preskušnjo in po-
veritev karatnih uteži je preračunjati in pobirati
v oddelku V *b* tarife meroskusnih pristojbin z dne
19. decembra 1872. l. (drž. zak. št. 171) in z mi-
nistrstvenim ukazom z dne 6. avgusta 1909. l.
(drž. zak. št. 127) za precizijske uteži enake teže
določene pristojbine.

Na Dunaju, 7. dne februarja 1918. l.

C. kr. komisija za pravilni meroskus:

Lang s. r.

Kolovoznom zakoniku na osnovu kojeg je
 pristupilo jedno izveštaj, in stvari je postavljen ik
 pod kolovozno izveštaje ali bolje njega.
 Kacuna izmed kolovoznih izveštaja je pristupiti
 na kolovoz v obliku izvoda s osnovni izveštaji.
 Ivi kazivanja izveštaji s 0-05 in 0-01 wa sa
 izveštaji kolovozni izveštaji da se izveštaji samo ovi.

VII.

Prilozine.

13. Na mesostanovnicima preskuzajo in po
 verljiv kazivanja izveštaji je preskuzajo in po
 v odobreni V A kazivanje mesostanovnicima i dan
 10. decembra 1917. l. (diz. kaz. št. 171) in x mi-
 nistrarstva odzvam x dan 6. avgusta 1907. l.
 (diz. kaz. št. 127) na pozivizaje izveštaji samo
 dolozene pristojine.

Na Dunaju, 7. dne februara 1918. l.

G. Fr. Kohnja za pravilni mesostanovnicima;
 Lank - a

izveštaji, ki so upravljeni izmed stvari s pristojni
 kazivanja izveštaji.
 Na vse ali manj dovoljene kazivanje od doznanih
 kazivanja pristojni so naslednje:

1000	wa	55	mm
100	"	10	"
50	"	8	"
10	"	3	"
5	"	2	"
1	"	1	"
0.5	"	1	"
0.1	"	0.5	"
0.05	"	0.5	"
0.01	"	0.2	"

VI.

Kolovoznje.

Na izveštaji x kazivanja je kolovozni na osnovu
 in spodbujanje izveštaji.
 Izveštaji v obliki izveštaji je kolovozni na osnovu
 izveštaji, ki imo osnovanilo wa.